

Začetek projekta MyGardenOfTrees v Sloveniji

Gozdovi so izjemno pomembni za ekološko ravnanje našega planeta, podnebne spremembe pa ogrožajo trajnost funkcij gozdov ter vodijo v poškodbe in odmiranje gozdov. Spreminjajoče se vremenske razmere, ekstremni vremenski pojavi, dolgotrajna sušna obdobja in višje povprečne temperature negativno vplivajo tudi na zdravje in vitalnost slovenskih gozdov. V prihodnosti bo zato za gozdarske strokovnjake ključno razumevanje, kako lahko gozdu pomagamo pri blaženju in prilagajanju na podnebne spremembe.

Gozdarji po vsej Evropi iščejo načine in ukrepe za prilagajanje gozdov. Ena izmed pobud, ki naslavlja gospodarjenje z gozdovi v luči podnebnih

sprememb, je **projekt MyGardenOfTrees** - projekt odprte znanosti, ki ga podpira Evropska komisija in ga vodi Švicarski zvezni raziskovalni inštitut (WSL). Cilj projekta je oceniti sposobnost rasti in obnove različnih provenienc jelke (*Abies alba* Mill.) in bukve (*Fagus sylvatica* L.) iz različnih območij Evrope in Male Azije z malimi provenienčnimi poskusi - eksperimentalnimi vrtovi po vsej Evropi.

Gozdarje in lastnike gozdov iz Slovenije in Evrope vabimo k vzpostavitvi majhnega provenienčnega poskusa (mikrovrta) v gozdu, s katerim upravljajo. Mikrovrtovi so mali provenienčni poskusi, v katerih so v gozdu posejana semena provenienc bele jelke in evropske bukve iz različ-

Slika 1: Projekt MyGardenOfTrees v stripu: projektna skupina MyGardenOfTrees nabira seme bele jelke in evropske bukve širom njenega območja razširjenosti (areala), nato projektna skupina pošlje pošiljke s semeni obeh drevesnih vrst (več provenienc za vsako!) in zaščitne mrežice gozdarjem, lastnikom gozdov in prostovoljcem. Sodelujoči gozdarji, lastniki gozdov in drugi prostovoljci posejejo seme ter spremljajo njegovo kalitev in rast mladih dreves v naslednjih 5 letih. Na koncu bodo znanstveniki analizirali zbrane podatke, ki bodo skupaj z genomskimi podatki uporabljeni za izdelavo orodja za pomoč pri usmerjanju obnove gozdov za njihovo prilagajanje na podnebne spremembe.

Gozdarstvo v času in prostoru

nih lokacij in nadmorskih višin. Vsak mikrovrt bo vseboval sadike navadne jelke in evropskega bukve različnih provenienc. Udeleženci bodo skrbeli za semena/mladike ter spremljali njihovo rast in razvoj skladno z znanstveno metodo in eksperimentalnim načrtom. Posamezen mikrovrt je sestavljen iz 4 blokov s površino 25 m² (skupaj 100 m²), uspeh sejanja pa bodo prostovoljci spremljali še 5 let po sejanju.

Opazovanja gozdarjev in lastnikov gozdov bodo v kombinaciji z genetskimi podatki omogočili izdelavo orodja za napovedovanje, ki bo prispevalo k izbiri primernih genskih virov za uporabo pri obnovi gozdov v prihodnosti.

V Sloveniji je koordinacijo projekta prevzel Gozdarski inštitut Slovenije, ki bo v sodelovanju s švicarskim vodilnim partnerjem in Zavodom za gozdove Slovenije omogočil usklajeno in odgovorno izvedbo projekta pri nas. K sodelovanju v projektu MyGardenOfTrees. Vabimo vas, da se pridružite prvemu velikemu poskusu te vrste, ki se bo začel jeseni/pozimi 2023. Sodelovanje v projektu je priložnost, da prispevate k raziskavam, ki nam bodo pomagale zgraditi gozdove odpornejše gozdove prihodnosti.

Podatki in prijava:

- Spletna stran: www.si.mygardenoftrees.eu
- E-pošta: info@mygardenoftrees.eu
- Slovenija: Gozdarski inštitut Slovenije, Boris Rantaša, boris.rantasa@gozdis.si

Boris RANTAŠA

Ilustracije in fotografije:
WSL – projekt MyGardenOfTrees

Slika 2: Vzpostavljen mikrovrt v Nemčiji z gozdarjema

Slika 3: Potek spremljanja mikrovrta MyGardenOfTrees